

SAMENVATTING REACTIE EN AANBEVELINGEN VAN RECHTHEBBENDEN

Geen crisis, wel knelpunten

Het is logisch dat het beleid zich richt op de knelpunten bij de exploitatie van met name entertainmentproducten op de consumentenmarkt en bij de collectieve uitoefening van rechten. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat het auteursrecht en naburig recht in veel sectoren en markten goed functioneren.

Passende beloning voor creatieve prestatie

Evenmin mag uit het oog worden verloren dat het auteursrecht en naburig recht er toe dienen om de makers, uitvoerend kunstenaars en hun rechtverkrijgenden in staat te stellen hun werken en prestaties te kunnen blijven maken en verrichten en daar een passende beloning voor te krijgen.

Onderzoek naar alternatieve compensatie

Er worden in de markt volop en constant nieuwe business-modellen gelanceerd. Exploitatiemodellen voor online beschikbaarstelling aan een algemeen publiek zijn nog moeilijk rendabel te maken. Bovendien voeren deze betaalmodellen een ongelijke strijd met gratis illegaal aanbod. Wij zien dat ook deels als overgangsprobleem van een digitale revolutie waar we nog middenin zitten. Bij visies op toekomstig beleid met betrekking tot het gebruik via internet, is het raadzaam ook onderzoek te doen naar alternatieve compensatiemogelijkheden voor rechthebbenden als deze niet kunnen worden beloond voor het gebruik dat van hun werk wordt gemaakt.

Omslag dragers naar licentiesystemen aan de markt overlaten

De omslag van verkoop van voorbespeelde dragers naar een van dragers onafhankelijk licentiesysteem moet aan de (internationale) markt worden overgelaten. De consequenties van een dergelijke omslag roepen nog vele vragen op en behoeven verdere studie. De afbouw van de thuishopieregeling koppelen aan die te verwachten ontwikkeling is niet terecht.

Feitelijke afbouw thuishopievergoeding onterecht en schadelijk

Vooralsnog wordt nog steeds het merendeel van de thuishopieën gemaakt van radio- en televisie-uitzendingen en van voorbespeelde eigen of geleende dragers. De thuishopievergoeding is feitelijk al afgebouwd doordat een verschuiving in gebruik heeft plaatsgevonden van met een vergoeding belaste voorwerpen naar voorwerpen waarop een vergoeding al twee jaar door de regering wordt tegengehouden. Uit recent marktonderzoek blijkt dat het privékopieën in de laatste jaren constant is gebleven, terwijl de compensatie daarvoor fors daalt als gevolg van bevestiging van afspraken over nieuwe voorwerpen waarop wordt gekopieerd. De rechthebbenden lijden daardoor onterecht grote schade. Een mogelijkheid om de huidige problemen op te lossen zou kunnen zijn om, zoals in onze buurlanden, de vergoeding te spreiden over alle voorwerpen die voor het thuishopieën worden gebruikt en wel in de mate van dat gebruik.

Onrechtmatig downloaden aanpakken via intermediairs

Ondertussen moeten licentiesystemen een kans krijgen door onrechtmatig downloaden aan te pakken via de intermediairs die dit op grote schaal mogelijk maken. Daarbij moet worden gekeken naar de effectiviteit van de diverse handhavingmogelijkheden en dient de overheid te bevorderen dat de rechthebbenden worden gecompenseerd voor door kopiëren ontstaan nadeel.

Verbetering incasso door zelfregulering en samenwerking

In een privaatrechtelijk systeem moet aan representatieve collectieve organisaties van rechthebbenden in beginsel worden overgelaten op welke wijze zijn hun rechten willen uitoefenen. Het College van Toezicht houdt de vinger aan de pols en kan zo nodig corrigerend optreden. De sector van collectieve beheersorganisaties heeft maatregelen genomen om in goed overleg met het bedrijfsleven verbeteringen te realiseren. Dat overleg richt zich niet op concentratie van collectief beheer in één organisatie, omdat daar belangrijke bezwaren voor zowel gebruikers als rechthebbenden aan kleven, maar op één loket voor betalingsplichtigen die dat wensen.

Verbeteringen afgesproken

In het rapport van werkgroep Pastors wordt werkgroep Gerkens op zijn wenken bediend. VOI©E werkt samen met VNO-NCW en MKB Nederland om binnen 1,5 jaar de volgende verbeteringen te realiseren:

- samenwerking tussen de cbo's in zowel primaire als ondersteunende activiteiten om te komen tot een meer gebruikersvriendelijke inning van rechten en een grotere efficiency;
- een onafhankelijke geschillenbeslechting voor gebruikers;
- de Gedragscode van VOI©E wordt voor 1 juli 2010 uitgewerkt tot een controlebaar keurmerk;
- nieuwe regelingen of aanpassingen van regelingen worden in goed overleg met het bedrijfsleven geïntroduceerd, waarvoor een onderhandelingsprotocol wordt afgesproken.

Versterking auteursrechtelijke positie van creatieven

De overheid kan bijdragen aan versterking van de auteursrechtelijke positie van creatieven door:

- voorlichting over wetgeving en onaanvaardbaar onrechtmatig gebruik;
- voldoende ruimte te laten aan individuele rechthebbenden om collectief via collectieve beheersorganisaties op te treden als individuele exploitatie niet doenlijk is;
- het mededingingsrecht in de Auteurswet opzij te zetten zodat makers en uitvoerend kunstenaars collectieve prijsafspraken kunnen maken indien een goede onderhandelingspositie ontbreekt.

AANBEVELINGEN VAN RECHTHEBBENDEN

Stichting Auteursrechtbelangen en VOICE doen de volgende aanbevelingen:

- Nederland dient zich in te spannen om in overleg met de lidstaten van de Europese Unie collectief beheer van rechten en de regeling van de thuiskopie geharmoniseerd te reguleren.
- Verder onderzoek is nodig naar de marktontwikkelingen en de consequenties voor het overheidsbeleid van een gedeeltelijke of gehele overgang van verkoop van voorbespeelde dragers naar een licentiesysteem.
- Het heffingensysteem mag niet worden losgelaten zolang substantieel voor eigen gebruik kopieën worden gemaakt waarvoor (nog) geen vergoeding wordt betaald. Het is verstandig te kijken hoe andere landen de heffingsproblematiek hebben opgelost, te weten door de vergoeding te spreiden over alle voorwerpen die voor het thuiskopiëren worden gebruikt en wel in de mate van dat gebruik.
- Het moet duidelijk zijn en blijven dat het maken van een kopie uit evident illegale bron onrechtmatig is. Tegelijkertijd moet de overheid kijken naar de opportuniteit van de diverse handhavingsmogelijkheden en bevorderen dat de rechthebbenden worden gecompenseerd voor door kopiëren ontstaan nadeel.
- Onderzoek is wenselijk naar alternatieve compensatieregelingen voor het gebruik van beschermde werken waarvoor in de praktijk niet op een acceptabele manier een vergoeding kan worden geregeld.
- Met betrekking tot de uitoefening van het collectief beheer van rechten dient het primaat aan zelfregulering te worden gegeven, mede gelet op de afspraken die daarover door betrokken marktpartijen reeds zijn gemaakt.
- Ook de overheid moet investeren in voorlichting.
- Wetgeving moet het mogelijk maken dat prijsafspraken door en met makers en uitvoerend kunstenaars in collectieve onderhandelingen tot stand kunnen komen indien bij hen een goede onderhandelingspositie ontbreekt.

Bijlage I

De organisaties van rechthebbenden aangesloten bij Stichting Auteursrechtbelangen en/of verenigd onder VOI©E:

* (tevens) lid van VOI©E

Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers vertegenwoordigt ruim 2500 ontwerpers en 200 ontwerp bureaus/-afdelingen van bedrijven.

Stichting BREIN strijdt tegen inbreuken op intellectuele eigendomsrechten van auteurs, uitvoerend kunstenaars, uitgevers, producenten en distributeurs van muziek, film, video en software.

Vereniging Buma* exploiteert de muziekuitvoeringsrechten voor ruim 16.000 Nederlandse componisten, tekstschrijvers, muziekuitgevers en bijna 1 miljoen buitenlandse muzikanten en -uitgevers in Nederland.

Federatie Filmbelangen behartigt namens 9 verenigingen de belangen van vrijwel alle georganiseerde Nederlandse filmmakers.

Federatie van Kunstenaarsverenigingen vertegenwoordigt 15 beroeps- en vakorganisaties van beeldend kunstenaars, theatermakers, interieurarchitecten, componisten, fotografen, dansers, muziekinstrumentmakers, kunstdocenten en scenarioschrijvers.

Vereniging voor Schrijvers en Vertalers (VSenV) vertegenwoordigt de Vereniging voor Letterkundigen (VVL), het Netwerk Scenarioschrijvers en de Freelancers Associatie (journalisten).

FNV KIEM is de vakbond voor werknemers, freelancers, kleine zelfstandigen, starters en uittreeders in de kunsten, informatie-industrie, entertainmentindustrie en de (multi-)media.

Stichting Leenrecht * int de verschuldigde vergoedingen voor het uitlenen van beschermde werken door openbare bibliotheken, spelotheken, cd-uitleen en kunstuitleen en keert via verdeelorganisaties de gelden uit aan schrijvers, vertalers, illustratoren, fotografen, vormgevers, uitgevers, componisten, musici, acteurs en producenten.

Stichting Lira * is de collectieve beheersorganisatie voor meer dan 17.000 schrijvers, vertalers, dichters, scenarioschrijvers en freelance journalisten.

Nederlands Genootschap van Tolken en Vertalers (NGTV) vertegenwoordigt ruim 500 tolken en vertalers.

Nederlandse Toonkunstenaarsbond (Ntb) is het zakelijk en juridisch expertisecentrum voor musici, dansers en acteurs.

Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) behartigt de belangen van ruim 8000 journalisten, fotografen, programmamakers, redacteurs, bladenmakers, webmasters en voorlichters.

Nederlands Uitgeversverbond (NUV) behartigt de belangen van de uitgevers van boeken, tijdschriften, dagbladen en nieuwe media.

Stichting NORMA * beheert collectieve rechten namens meer dan 10.000 uitvoerend kunstenaars (musici, acteurs, cabaretiers, dansers).

Musi©opy * beheert reproductierechten op uitgegeven bladmuziek namens meer dan 150 muziekuitgevers en muzik auteurs.

Platform Multimediaproductanten * verdeelt thuiskopiegelden onder producenten en uitgevers van interactieve media.

Nederlandse Publieke Omroep is ook rechthebbende op programma's en is uit dien hoofde aangesloten bij Stichting Auteursrechtbelangen.

NVPI, de brancheorganisatie voor de entertainmentindustrie, vertegenwoordigt Nederlandse platenmaatschappijen, videodistributeurs en game-software distributeurs.

Pictoright * behartigt collectieve rechten van meer dan 50.000 visuele makers, zoals fotografen, vormgevers, illustratoren en beeldend kunstenaars uit binnen- en buitenland.

STAP *, de stichting Thuiskopievergoeding Audio Producenten, verdeelt de thuiskopiegelden aan producenten van geluidsdragers.

Stichting PRO * oefent namens de uitgeverijbranche collectieve regelingen uit, zoals de readerregeling met het onderwijs, de regeling knipselkranten en -diensten (via CLIP) en keert de leenrechtvergoeding uit aan uitgevers.

Stichting Reprorecht * int de verschuldigde vergoedingen voor het reprografisch verveelvoudigen door publieke sector en bedrijfsleven en keert uit aan uitgevers, auteurs en (organisaties) van makers van visuele werken.

Stichting SEKAM * beheert kabelrechtvergoedingen voor binnen- en buitenlandse film- en televisieproducenten, en SEKAM VIDEO verdeelt thuiskopie- en leenrechtvergoedingen aan deze doelgroep.

SENA * is door de overheid aangewezen om uitvoering te geven aan artikel 7 Wet op de naburige rechten. SENA verleent namens artiesten en platenproducenten licenties voor het openbaar gebruik van muziek en incasseert daarvoor vergoedingen die op basis van wettelijk goedgekeurde reglementen aan de rechthebbenden worden doorbetaald.

Stichting Stemra * regelt auteursrechtelijke vergoedingen voor de verveelvoudiging (bijvoorbeeld op cd of dvd) van muziek ten behoeve van componisten, tekstdichters en muziekuitgevers (zelfde doelgroep als Buma, hebben samen één werkorganisatie Buma/Stemra).

Stichting De Thuiskopie * incasseert de wettelijke vergoeding voor het kopiëren van auteursrechtelijk beschermde werken via een heffing op blanco dragers en keert deze uit aan makers, uitvoerend kunstenaars en producenten via hun verdeelorganisaties.

Stichting Verdeling Videoproducenten * verdeelt leenrechtvergoedingen ten behoeve van producenten van beelddraggers.

Vereniging van Muziekhandelaren en -uitgevers in Nederland (VMN) vertegenwoordigt 275 muziekhandelaren en 65 muziekuitgevers.

Vereniging VEVAM * verdeelt kabelrecht-, thuiskopie- en leenrechtvergoedingen voor regisseurs, scenaristen en producenten (natuurlijke personen).

Stichting VIDEMA * licentieert vertoningsrechten op tv-en filmbeelden aan zakelijke gebruikers namens ruim 3300 Nederlandse en buitenlandse film- en tv-studio's, publieke en commerciële omroepen, muziekuitgeverijen, film- en videodistributeurs en tv-producenten.